

w sprawie oceny programowej na kierunku inżynieria środowiska prowadzonym na Politechnice Częstochowskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

§ 1

Na podstawie art. 245 ust. 1 pkt 2 w zw. z art. 258 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, po zapoznaniu się z opinią zespołu nauk inżyniersko-technicznych, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały, raportem zespołu oceniającego oraz stanowiskiem Uczelni w sprawie oceny programowej na kierunku inżynieria środowiska prowadzonym na Politechnice Częstochowskiej na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, wydaje ocenę:

pozytywną

§ 2

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Politechnice Częstochowskiej umożliwia studentom kierunku inżynieria środowiska osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

§ 3

Następna ocena programowa na kierunku inżynieria środowiska w uczelni wymienionej w § 1 powinna nastąpić w roku akademickim 2025/2026.

§ 4

1. Uczelnia niezadowolona z uchwały może złożyć wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, należy kierować do Polskiej Komisji Akredytacyjnej w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.
3. Na składającym wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy ciąży, na podstawie art. 245 ust. 4 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązek zawiadomienia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego o jego złożeniu.

§ 5

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Politechniki Częstochowskiej.

§ 6

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący

Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Krzysztof Diks

Podpisano podpisem kwalifikowanym w dniu 21 września 2020 r.

Opinia zespołu nauk inżynieryjno-technicznych w sprawie oceny programowej

Nazwa kierunku studiów: inżynieria środowiska

Poziom studiów: studia pierwszego i drugiego stopnia

Profil studiów: ogólnoakademicki

Formy studiów: studia stacjonarne i niestacjonarne

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Politechnika Częstochowska

Data przeprowadzenia wizytacji: 3–4 grudnia 2019 r.

Warszawa, 2020

Spis treści

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej	4
2. Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej (w porządku według poszczególnych kryteriów)	5
3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń).....	8
4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej	10

Opinia została sporządzona na podstawie raportu zespołu oceniającego PKA w składzie:

przewodnicząca: dr hab. inż. Dorota Kulikowska, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. inż. Jan Ogonowski, członek PKA
2. dr hab. Lidia Dąbek, ekspert PKA
3. Marta Jankowska, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Małgorzata Piechowicz, sekretarz zespołu oceniającego
5. Maria Pożoga, ekspert PKA ds. studenckich

oraz odpowiedzi Uczelni – pismo o numerze ZT.410.48.2019.

1. Ocena stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA w raporcie z wizytacji ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione	Ocena stopnia spełnienia kryterium ustalona przez zespół działający w ramach dziedziny lub zespół do spraw kształcenia nauczycieli ² kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo	kryterium spełnione
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione	kryterium spełnione
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione	kryterium spełnione

¹W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

²W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

2. **Uzasadnienie oceny stopnia spełnienia każdego z szczegółowych kryteriów oceny programowej**
(w porządku według poszczególnych kryteriów)

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Przyjęta koncepcja kształcenia jest zgodna z misją i strategią Uczelni oraz Wydziału. Koncepcja i program studiów zostały opracowane przy współudziale kadry akademickiej, studentów oraz przedstawicieli branży związanej z inżynierią środowiska i są odpowiedzią na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy i gospodarki opartej na wiedzy.

Kierunek został przypisany do dyscypliny inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Kształcenie jest powiązane z prowadzoną na Uczelni działalnością naukową koncentrującą się wokół zagadnień wpisujących się zakres inżynierii środowiska, uwzględnia trendy rozwojowe dyscypliny i zapewnia nabycie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wpisujących się w kanon inżynierii środowiska.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są zgodne z koncepcją i celami kształcenia i zostały prawidłowo odniesione do 6 i 7 poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji odpowiednio dla studiów pierwszego i drugiego stopnia. Kierunkowe efekty uczenia się zostały sformułowane w sposób zrozumiały, pozwalający na stworzenie systemu ich weryfikacji. Zapewniają nabycie umiejętności prowadzenia badań na studiach pierwszego stopnia oraz udział w badaniach na studiach drugiego stopnia. Uwzględniają również nabycie znajomości języka obcego na poziomie B2 i B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, odpowiednio na studiach pierwszego i drugiego stopnia. Efekty uczenia się zawierają pełny zakres efektów umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 226).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Program studiów realizowany na kierunku inżynieria środowiska umożliwia realizację przyjętych efektów uczenia się. Podane w sylabusach treści kształcenia są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i trendami rozwojowymi dyscypliny, do której kierunek został przypisany, jak również z zakresem prowadzonej na Uczelni działalności naukowej w tym zakresie.

Zarówno czas trwania studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, jak i całkowita liczba punktów ECTS jaką musi osiągnąć student są zgodne z wymogami formalnymi i umożliwiają osiągnięcie założonych efektów uczenia się określonych dla kierunku inżynieria środowiska, a także uzyskanie kwalifikacji inżynierskich oraz przygotowanie do badań na studiach pierwszego stopnia i udział w badaniach na studiach drugiego stopnia.

Na studiach stacjonarnych liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich spełnia wymagania określone przepisami prawa.

Program studiów obejmujący przedmioty ogólne, kierunkowe i specjalnościowe, sekwencja przedmiotów oraz dobór form zajęć do poszczególnych przedmiotów są prawidłowe i zapewniają realizację treści programowych oraz uzyskanie wszystkich efektów uczenia się. Studenci mają zapewnioną możliwość wyboru zajęć, którym przypisano nie mniej niż 30% liczby punktów ECTS, co pozwala na kształtowanie własnej ścieżki rozwoju.

Program studiów umożliwia osiągnięcie znajomości języka obcego na poziomie B2 na studiach pierwszego stopnia oraz na poziomie B2+ na studiach drugiego stopnia.

Program studiów uwzględnia zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych oraz społecznych na studiach pierwszego stopnia, którym przypisano prawidłową liczbę punktów ECTS. Na studiach drugiego stopnia za nieprawidłowe należy uznać zaliczenie, do grupy zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych, przedmiotów takich jak *informacja naukowo-techniczna*,

podstawy audytu środowiskowego, oraz BAT i pozwolenia zintegrowane, ponieważ treści kształcenia dotyczą zagadnień technicznych, wpisujących się w obszar inżynierii środowiska. Oznacza to, że na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia nie zapewniono wymaganych prawem zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, co spowodowało sformułowanie zalecenia, aby do programu studiów stacjonarnych i niestacjonarnych drugiego stopnia należy wprowadzić przedmioty o treściach odnoszących się do dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych, którym będzie przypisane nie mniej niż 5 punktów ECTS.

Program studiów przewiduje praktyki zawodowe. Za niewłaściwe należy uznać zróżnicowanie wymiaru praktyki zawodowej, jak również przypisanych punktów ECTS na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego stopnia oraz brak praktyki zawodowej na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia, gdy praktyka jest realizowana na studiach stacjonarnych. W celu zapewnienia realizacji jednakowych efektów uczenia się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia zespół oceniający sformułował zalecenia dotyczące ujednolicenia wymiaru praktyk.

W odpowiedzi Uczelnia wskazała, że „w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim, rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021, wprowadzono nowe programy studiów, uwzględniające zalecenia zawarte w raporcie zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej”. Nie dołączono natomiast dokumentacji potwierdzającej realizację zaleceń.

Formy zajęć, ich wymiar godzinowy oraz wykorzystywane narzędzia i metody dydaktyczne zostały prawidłowo dobrane, stymulują studentów do samodzielności, umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej na studiach pierwszego stopnia i prowadzenie badań naukowych na studiach drugiego stopnia. Przyjęte metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami oraz umożliwiają kształtowanie własnej ścieżki rozwoju. Organizacja procesu uczenia się na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych jest prawidłowa.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Zasady rekrutacji na studia pierwszego i drugiego stopnia należy uznać za przejrzyste, bezstronne, zapewniające równe szanse wszystkim kandydatom, a także i warunkujące dobór kandydatów, których wiedza i umiejętności są na poziomie niezbędnym do uzyskania założonych efektów uczenia się.

Przyjęte warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiów, jak również na innej uczelni, zapewniają możliwość identyfikacji osiągniętych efektów i ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom określonym w programie studiów na kierunku inżynieria środowiska prowadzonym na Politechnice Częstochowskiej.

Przyjęte metody weryfikacji osiągania założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych są prawidłowe. Metody te, co do zasady, zapewniają bezstronność, przejrzystość i porównywalność ocen, umożliwiają równe traktowanie wszystkich studentów. W przypadku studentów niepełnosprawnych metody weryfikacji są dostosowane do stopnia ich niepełnosprawności, ale poziom wymagań jest taki sam jak dla pozostałych studentów. Prace dyplomowe mają charakter prac projektowych, badawczych oraz studialnych, co jest właściwe dla studiów technicznych o profilu ogólnoakademickim i potwierdzają przygotowanie do prowadzenia badań na studiach pierwszego stopnia oraz prowadzenie badań na studiach drugiego stopnia.

Studenci ocenianego kierunku są współautorami wielu publikacji naukowych oraz referatów konferencyjnych, co wskazuje na ich aktywność naukową w zakresie dyscypliny, do której kierunku jest przyporządkowany.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Struktura kwalifikacji i liczba nauczycieli akademickich, ich kompetencje i doświadczenie zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się. Zdecydowana większość nauczycieli akademickich reprezentuje dyscyplinę inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, do której został przypisany oceniany kierunek.

W polityce kadrowej, opartej o transparentne zasady i stwarzającej warunki stymulujące nauczycieli do ciągłego rozwoju, uwzględnia się systematyczną ocenę nauczycieli, a jej wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Infrastruktura naukowo-dydaktyczna w pełni zabezpiecza potrzeby procesu kształcenia na kierunku inżynieria środowiska, umożliwia prawidłową realizację zajęć, gwarantuje realizację wszystkich zakładanych efektów uczenia się oraz zapewnia przygotowanie studentów kierunku do prowadzenia działalności naukowej (studia pierwszego stopnia) i udział w tej działalności (studia drugiego stopnia). Infrastruktura jest dostosowana do osób z niepełnosprawnościami. Na Uczelni przeprowadzane są okresowe przeglądy infrastruktury naukowo-dydaktycznej, w tym zasobów bibliotecznych.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka, do której kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku. Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona w zakresie organizacji praktyk i konsultacji zgodności programu studiów z wymaganiami dotyczącymi możliwości ubiegania się o uprawnienia budowlane w specjalności instalacyjnej. Akademickie Biuro Karier współpracuje z pracodawcami w badaniu analiz potrzeb rynku pracy i losów absolwentów kierunku. Współpraca jest prowadzona adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. Dużą rolę w monitorowaniu współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym odgrywają zespoły robocze Wydziałowego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, które gromadzą niezbędne w tym procesie dane.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Na ocenianym kierunku zostały stworzone właściwe i zgodne z przyjętą koncepcją, warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Mobilność dotyczy zarówno studentów, jak i nauczycieli akademickich. Wydział jest również organizatorem konferencji o zasięgu międzynarodowym. Studenci kierunku mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w języku angielskim; oferta kształcenia w językach obcych jest systematycznie poszerzana, co skutkuje podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry. Mobilność międzynarodowa wspierana jest przez powołane do tego celu jednostki organizacyjne Uczelni, które prowadzą również monitorowanie stopnia umiędzynarodowienia oraz jego ocenę.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Studenci kierunku inżynieria środowiska otrzymują kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się, rozwoju społecznym oraz wejściu na rynek pracy. Mają możliwość uczestnictwa w konsultacjach

oraz otrzymują niezbędne materiały dydaktyczne. Potrzebne informacje są dostępne na stronie internetowej oraz na bieżąco przekazywane studentom przez pracowników Wydziału. Istnieje możliwość nieformalnego zgłaszania wniosków do władz Wydziału oraz opiekunów poszczególnych lat. System wsparcia materialnego działa sprawnie. Studenci niepełnosprawni mogą liczyć na zindywidualizowane działania mające na celu ich wsparcie w trakcie studiów. Na Uczelni działa Biuro Karier, które wspiera studentów w wejściu na rynek pracy. Koła Naukowe oraz Samorząd Studentów otrzymują wsparcie finansowe, merytoryczne oraz dostęp do niezbędnej infrastruktury.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Wydział zapewnia interesariuszom wewnętrznym i zewnętrznym (kandydaci, studenci, pracodawcy) prawidłowy dostęp do informacji o studiach, w tym o warunkach przyjęć na studia (kryteria kwalifikacji kandydatów, terminarz przyjęć), programie studiów (w tym efekty uczenia się, opis procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacja), wsparciu w procesie uczenia się, informacje o przyznawanych kwalifikacjach i nadawanych tytułach zawodowych. Zakres przedmiotowy i jakość informacji podlegają ocenom, a ich wyniki są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Na Wydziale powołano odpowiednie gremia sprawujące nadzór merytoryczny i organizacyjny nad ocenianym kierunkiem studiów. Zgodnie z wydziałowymi procedurami zapewnienia jakości kształcenia kompetencje i odpowiedzialność za kierunek inżynieria środowiska przypisane są przede wszystkim Dziekanowi, Prodziekanowi ds. Nauczania oraz Zespołowi ds. kierunku inżynieria środowiska. W ramach systemu zapewnienia jakości kształcenia działają Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz zespoły: ds. kierunku inżynieria środowiska, ds. kształcenia, ds. zasobów materialnych i infrastruktury, ds. monitorowania karier absolwentów, ds. dyplomowania, ds. praktyk, ds. ankietyzacji studentów, ds. hospitacji zajęć, ds. współpracy z otoczeniem gospodarczym, ds. nowoczesnych technik nauczania, ds. potwierdzania efektów uczenia się poza systemem studiowania na Politechnice Częstochowskiej.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zostały również formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i wprowadzania zmian w programie studiów. Jakość kształcenia jest poddawana cyklicznej ocenie, w której biorą udział interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni.

3. Opinia dotycząca dostosowania się uczelni do zaleceń o charakterze naprawczym sformułowanych w uzasadnieniu uchwały Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (w porządku według poszczególnych zaleceń)

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej nie sformułowało w uzasadnieniu uchwały w sprawie ostatniej oceny programowej na kierunku inżynieria środowiska zaleceń o charakterze naprawczym. Poprzednio dokonano oceny w roku akademickim 2013/2014, przyznając ocenę pozytywną (uchwała Nr 561/2014 z dnia 4 września 2014 r.).

Zespół oceniający sformułował natomiast zalecenia o charakterze doskonalącym, wobec których Uczelnia podjęła niżej przedstawione działania naprawcze.

Zalecenia

1. W ramach aktualizacji programów kształcenia zaleca się rozważenie możliwości wprowadzenia następujących zmian: zwiększenia liczby obieralnych specjalności na studiach niestacjonarnych, przesunięcia przedmiotu „statystyka” do programu studiów I stopnia, wprowadzenia korekty do programu przedmiotu „Sieci sanitarne I i II” w celu eliminacji powtórzeń treści programowych, przeglądu i uaktualnienia zalecanej literatury do niektórych przedmiotów

i uaktualnienia literatury do kilku przedmiotów, m.in. „Biologia i ekologia”, „Hydrologia i hydrogeologia”.

2. Podczas spotkania z ZO PKA studenci zwrócili uwagę, że godziny otwarcia dziekanatu (od 11 do 14) są zdecydowanie za krótkie, a zarazem wyrazili niezadowolone z obsługi. Zaleca się zwiększenie liczby godzin przyjmowania studentów.
3. Zaleca się zwiększenie udziału prac dyplomowych o charakterze projektowym, badawczym lub studialnym oraz eliminację prac ściśle przeglądowych, a także zwrócenie większej uwagi na merytoryczny charakter recenzji.
4. Zaleca się podjęcie działań na rzecz ułatwienia studentom dostępu do wyników ankietyzacji i podejmowanych na ich podstawie decyzji.
5. Według studentów proces uczenia się zorientowany jest w dużej mierze na opanowanie umiejętności praktycznych, choć podczas spotkania z Zespołem Oceniającym studenci wyrazili opinię, że należałoby zwiększyć liczbę godzin zajęć praktycznych kosztem wykładów.

Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności oraz ocena ich skuteczności

- Ad 1. Uczelnia wprowadziła odpowiednie działania naprawcze. Programy studiów zostały zaktualizowane, m.in. zlikwidowano specjalności kosztem wprowadzenia większej liczby przedmiotów obieralnych, wyeliminowano powtarzanie się treści programowych przedmiotów, jak również zadbane o uaktualnienie najnowszej literatury dedykowanej przedmiotom. Położono również nacisk na wprowadzenie do literatury podstawowej i uzupełniającej dorobku publikacyjnego koordynatora przedmiotu i innych osób prowadzących zajęcia w celu ich prezentacji w trakcie zajęć dydaktycznych. Zespół ds. kierunku inżynieria środowiska corocznie podejmuje prace związane z kontrolą i weryfikacją sylabusów, zwłaszcza w zakresie form aktywności studenta oraz ich powiązania z aktualnym stanem wiedzy (literatury) i treściami kształcenia przewidzianych do realizacji w kolejnym roku akademickim.
- Ad 2. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom studentów oraz dbając o ich wygodę wydłużono czas przyjmowania studentów w dziekanacie, również podczas zjazdów studentów studiów niestacjonarnych. Ponadto, Prodziekan ds. Nauczania na bieżąco kontroluje i analizuje jakość pracy w Dziekanacie, kierując m.in. pracowników na szkolenia administracyjne, a także hospitując współpracę pracowników administracyjnych ze studentem. Przeprowadzane jest również badanie ankietowe pozwalające na gromadzenie opinii studentów na temat pracy dziekanatu. Władze Wydziału przykładają dużą wagę do wyników ankietyzacji dziekanatu jako jednostki odpowiedzialnej, podobnie jak kadra badawczo-naukowo, za właściwe kontakty z otoczeniem i relacje ze studentami.
- Ad 3. Wprowadzono działania naprawcze, które w dalszym ciągu wymagają doskonalenia. Zdobyte kompetencje inżynierskie są weryfikowane poprzez zaliczenie projektu. Oceniane w toku bieżącej oceny prace dyplomowe miały charakter prac projektowych, badawczych oraz studialnych, co jest właściwe dla prac dyplomowych na studiach technicznych o profilu ogólnoakademickim. Niemniej jednak zespół oceniający PKA dostrzegł kilka nieprawidłowości. Wobec powyższego, zespół oceniający rekomenduje wprowadzenie mechanizmu wewnętrznej kontroli jakości i poziomu merytorycznego prac dyplomowych, motywującego opiekunów i recenzentów do większej staranności na etapie formułowania tematów i zakresu prac dyplomowych oraz ich oceny, zapewniającego wysoki poziom merytoryczny wszystkich prac.
- Ad 4. Uczelnia podjęła działania naprawcze, które wymagają dalszego doskonalenia realizowanego procesu ankietyzacji. Studenci wypowiadają się na temat jakości procesu dydaktycznego w ankietach, a wnioski są analizowane przez Zespół ds. ankietyzacji. Wyniki ankiety są opracowywane w ciągu 3 miesięcy od zakończenia semestru, którego ankiety dotyczą. Informowanie studentów i pracowników wydziału o wynikach procesu ankietyzacji odbywa się

zgodnie z Procedurą nr W_PR_13. Sposób informowania studentów polega na stworzeniu na Wydziale listy rankingowej, uwzględniającej następujące kategorie: przygotowanie do zajęć i zrozumiałość prezentowanego materiału, inspirowanie do samodzielnego myślenia, postawa wobec studentów, obiektywność i sprawiedliwość oceniania. Do wiadomości studentów i pracowników na wydziałowej stronie internetowej podaje się imiona i nazwiska do 10 najwyższej sklasyfikowanych w poszczególnych kategoriach nauczycieli akademickich, ale tylko tych, którzy w określonej kategorii uzyskali ocenę co najmniej 4,5. Jednocześnie należy wskazać, iż poza zapewnieniem studentom publicznego dostępu do wyników ankiet, istotnym jest również wskazanie sposobu wykorzystania tych wyników do doskonalenia procesu kształcenia i podejmowanych na ich podstawie decyzji. W przypadku ankiet dotyczących praktyk studenckich stwierdzono bowiem, iż pozyskiwane przy ich pomocy dane nie są wykorzystywane do analizy jakości kształcenia oraz wyciągnięcia wniosków. Przykładem jest załącznik nr 7 do procedury nr W_PR_03 – ankiet praktyki studenckiej, która zawiera ocenę praktyk przez studenta, a w raportach i dokumentach przygotowywanych przez zespoły wydziałowego systemu zapewniania jakości kształcenia brak informacji, jakie zmiany i wnioski zostały wprowadzone w życie w wyniku analiz ankiet.

Ad 5. Wprowadzono skuteczne działania naprawcze. Zajęcia realizowane w formie wykładów stanowią mniej niż 50% ogólnej liczby godzin, co jest właściwe dla studiów technicznych, w których powinno kłaść się nacisk na zajęcia praktyczne (ćwiczenia, laboratoria, projekty), kształtujące kompetencje inżynierskie, ale również powiązane z realizowanymi badaniami naukowymi. Blokowi przedmiotów służących zdobywaniu kompetencji inżynierskich (przedmioty realizowane w formie wykładów oraz zajęć praktycznych jak ćwiczenia, laboratoria, projekty), przypisano 139 punktów ECTS na studiach stacjonarnych i 158 ECTS na studiach niestacjonarnych pierwszego stopnia oraz 79 ECTS na studiach stacjonarnych drugiego stopnia i 103 ECTS na studiach niestacjonarnych drugiego stopnia. Przypisana przedmiotom kształcącym kompetencje inżynierskie liczba punktów ECTS jest właściwa, wystarczająca dla studiów technicznych prowadzących do uzyskania tytułu inżyniera i magistra inżyniera.

4. Wniosek końcowy i propozycja oceny programowej

Zespół nauk inżynieryjno-technicznych stwierdza, że proces kształcenia realizowany na Politechnice Częstochowskiej umożliwia studentom kierunku inżynieria środowiska osiągnięcie założonych efektów uczenia się dla studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim.

Wszystkie kryteria określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 września 2018 r. w sprawie kryteriów oceny programowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1787), uszczegółowione w załączniku nr 2 do Statutu Polskiej Komisji Akredytacyjnej, stanowiącego załącznik do uchwały nr 4/2018 Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 grudnia 2018 r., zostały spełnione, co uzasadnia wydanie oceny pozytywnej.

Propozycja oceny programowej: ocena pozytywna.